

== Velja po pošti: ==
za celo leto naprej . . . K 28.—
za en mesec 2-20
za Nemčijo celoletno . . . 29.—
za ostalo inozemstvo . . . 35.—
V Ljubljani na dom:
za celo leto naprej . . . K 24.—
za en mesec 2.—
V upravi prejemam mesečno . . 1-70
== Sobotna izdaja: ==
za celo leto 7.—
za Nemčijo celoletno . . . 9.—
za ostalo inozemstvo . . . 12.—

SLOVENE

== Ilustrati: ==
Enostolpna pettivrsta (72 mm):
za enkrat po 13 v
za dvakrat " 15 "
za trikrat " 13 "
za večkrat primeren popust.
Poroča označila, zabavila, osmrtica itd.:
enostolpna pettivrsta po 20 vin.
== Poslano: ==
enostolpna pettivrsta po 40 vin.
Ishaja vsak dan, izvzemli ne-
delje in praznike, ob 5. uri pop.
Redna letna priloga Vesni rač

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511,
bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Brzjavka fml. pl. Kusmanek.

Deželni glavar dr. Šusteršič je brzjavno čestital junaškemu branitelju trdnjave Przemysl proti ljutim napadom ogromne ruske premoči. Le-ta je na čestitko brzjavno odgovoril:

»Zelo vzradočen po Vaših priznanih besedah in prijaznih čestitkah! Bili so vroči boji, ki smo jih prestali z božjo pomočjo. Iskrena hvala za Vaše in dežele prijazno mišljenje. Kusmanek, feldmaršallajtnant.«

(Hoherfreut durch Ihre anerkennende Worte und freundlichen Glückwünsche. Es war ein heißes Ringen, das wir mit Gottes Hilfe bestanden haben. Besten Dank für Ihre und des Landes gute Gesinnung. Kusmanek, F. M. L.)

Ob tej priliki popravimo pomotno

vest, da je bil fml. Kusmanek pred leti v Ljubljani in potem predstojnik predstvene pisarne v vojnem ministrstvu. Bilo je narobe: fml. Kusmanek je bil pred leti v vojnem ministrstvu in potem je prišel kot divizionar v Ljubljano, kjer je služboval več let, do letošnje spomladi. Od tukaj, iz Ljubljane, je prišel naravnost v Przemysl kot poveljnik trdnjave, in tu si je stekel nevenljivo slavo, ko je z razmeroma malo posadko zadržal ves ogromni ruski naval. Ob trdnjavi Przemysl so si Rusi razbili črepinje.

Soproga fml. pl. Kusmaneka je Ljubljanka iz znane rodbine Ludwig Česko. Oče in mati sta ji letos v Ljubljani umrla. Tu živi še njena sestra gdč. Kamila Česko. Junak, ki ga obdružuje cela Avstrija, je tedaj tesno zvezan z našo deželo.

mo obstreljevali, da smo mu s tem v okviru takratnih operacij lahko zaprli prehod težke oblegovalne artiljerije.

Nemci tedaj na Poljskem na celi črti napredujejo. Ko bo enkrat Varšava obkoljena od nemških čet, tedaj bodo tudi Rusi čutili učinek naše težke oblegovalne artiljerije.

× × ×

Dunaj, 17. oktobra. (Kor. urad.) Uradno se poroča: Tako na črti Stari Sambor-Medyka in ob reki San vršeca se bitka, kakor tudi naše operacije proti reki Dnjester se ugodno razvijajo. Severno od Wyskowa so bili Rusi ponovno napadeni in vrženi nazaj. Pri Synowucku so naše čete s silo prekorale reko Stry in so pri tem zavzele višine severno od omenjenega kraja ter zasledovale sovražnika. Ravno tako smo zavzeli višine severno od Podbuza in jugovzhodno od Starega Sambora. Tudi severno od reke Strwiaz napreduje naš napad. Severno od Przemysla smo pričeli pridobivati trdna tla na vzhodnem bregu reke San.

Število med našimi operacijami ujetih Rusov se še ne da dognati. Po dosedanjih poročilih je več kot 15.000 ruskih ujetnikov.

Na Ruskem Poljskem so naši zavezniki včeraj zopet odbili napad na Ivangorod—Kozienice, pri čemur so imeli Rusi težke izgube.

× × ×

Dunaj, 18. oktobra. (Koresp. urad.) Uradno se razglša: Naši napadi na obeh straneh reke Strwia so se včeraj nadaljevali in dospeli na nekaterih točkah že čisto blizu sovražne čete. Na posameznih krajih so naše čete prodirale s pomočjo izkopanih jarkov, prav kakor v trdnjavski vojski. Preteklo noč je bilo več ruskih napadalnih poizkusov krvavo odbitih. Tudi danes se boji na celi črti nadaljujejo. Sedaj je posegla v boje tudi naša težka artiljerija. Zasledovanje sovražnika, ki so ga vrgle nazaj naše čete severno od Wyskowa, se nadaljuje. Druge naše čete, ki so došle čez Karpate, so pridrle že do kraja Lubience na višine severno od Orowa in v okolico Uroza.

Zgube Rusov pri napadu na Przemysl se cenijo na 40.000 mrtvih in ranjenih.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, gen. major.

× × ×

Berolin, 19. oktobra. (Kor. urad.) Uradno se poroča: Na vzhodnem bojišču naše čete v okolici Lyke napredujejo. Boj pri Varšavi in južno od Varšave se nadaljuje.

× × ×

Berolin, 17. oktobra. (Kor. urad.) Uradno se poroča: V guberniji Suwalki so bili včeraj Rusi mirni.

Število pri Schirwindtu ujetih Rusov se je zvišalo na 4000; pravtako je bilo zaplenjenih še nekaj topov.

× × ×

PRED OBKOLITVIJO VARŠAVE.

»Kölnische Zeitung« poroča z Dunaja: Po zadnjih ruskih porazih se sodi, da se kmalu prične oblegati Varšava in da bo mogoče obkoliti rusko južno krilo.

POLDRUGI MILIJON NEMCEV PROTI RUSOM?

Londonski list »Times« poroča, da je postavila Nemčija proti Rusom pet armadnih zborov, nad osem rezervnih zborov in pet domobranskih zborov, ki štejejo skupno okoli poldrugi milijon. K tem pride še okoli 270.000 Avstrijcev ob šlezjski fronti. Tega poročila seveda ni mogoče kontrolirati.

× × ×

Nemško in avstrijsko prodiranje proti Rusom napreduje.

Bitka, ki se vrši v Galiciji na črti Stary Sambor—Medyka in dalje naprej ob reki San se za nas ugodno razvija.

Iz poročil generalnega štaba v zadnjem času se vidi, da igra pri vojnih operacijah v srednji in deloma v vzhodni Galiciji reka San važno vlogo. Današnje poročilo obvešča, da so severno od Przemysla naše čete že prekorale reko San. Ta uspeh je z ozirom na to, da je ta reka težko prestopna, velikega pomena. Sedaj bodo naše čete tudi iz tega dela lahko prodirale proti ruskemu ozemlju.

Dne 15. oktobra se je uradno poročalo, da so pri zasledovanju Rusov iz Ogrskega čez Karpate dosegle naše čete Wyszkow in Skol. Pri nadaljnjem uspešnem napredovanju teh dveh kolon je došlo severno od Wyskowa in pri Synowucki, ki leži 10 km severno od Skole ob reki Stry, do resnejših bojov, v katerih so naše čete vrgle Russe proti severu. Pri Synowucki so morale naše čete čez reko Stry in so pri tem zasedle višine severno od omenjenega kraja. Od tu so naši prodirali dalje in prišli na višine severno od Orowa, ki leži 10 km severno od Synowucke. Rusom tu sedaj ne preostaja drugega, kakor da se umaknejo do 20 km oddaljenega mesta Stryja.

Nadaljnji uspeh so dosegle naše čete s tem, da so zavzele višine pri Podbuzu, 12 km zahodno od Drohobycza, ki

so visoke nad 400 m, in pa višine pri Starem Samboru (680 m visoke), pri čemur so prišle v posest izhodov sotesk pri Tysimintiki in Dnjestru okoli 12 km jugovzhodno od Sambora. Da so naši dosegli ta uspeh, je bilo treba hudih bojov, kar dokazuje, da so se Rusi zavedali velikega pomena teh postojank in so se ljuto branili.

Ruski napad na črti Ivangorod—Kozienice so nemške čete odbile in pri tem zadale Rusom težke izgube. Ta črta je dolga okoli 20 km. Kraj Kozienice leži na nekem ovinku reke Visle in je zelo važno križišče cest. Vsi ruski poizkusi, da bi prenesli svoje operacije na levi breg Visle, so se dosedaj ponesrečili.

Izvrstno sliko položaja na nemško-ruskem bojišču nam kaže poročilo nemškega zunanjega urada nemškemu poslanstvu v Bernu. V tem poročilu se glasi: »Ko smo pregnali Ruse iz vzhodne Pruske, smo jih najprej zasledovali čez mejo, težišče naših vojnih operacij smo pa prenesli na Poljsko. Pri tem smo imeli popoln uspeh. Vsa Poljska zapadno od Visle je v naših rokah. Rusi imajo le še Varšavo. Da smo zapustili zasedeno rusko ozemlje ob vzhodno-pruski meji, ni nobenega pomena, posebnost, ker nismo nikdar nameravali stalno zasesti gubernijo Suwalki. O tem, da smo opustili obleganje Ossowicea, ne more biti govora; kajti trdnjave nismo nikdar oblegali, pač pa sa-

sko razmerje nasproti Belgiji in enostranske navidezne pogodbe. Dogodki kažejo deželi z vedno večjo jasnostjo, da je brezobzirna angleška politika šla preko belgijskih koristi in bolesti brez vsakega pri-
zanašanja.

42 centimeterski topovi.

Ti topovi se morajo pri transportu na cestah razdreti in naložiti na tako pripravljene vozove. Cev sama leži na velikem vozu; posamezni deli se vozijo na drugih vozovih. Če se ukaže med prevozom, da se mora top pripraviti, obstane cela kilometer dolga kolona. Vse moštvo potegne cev na lafeto in podlože se kolesa in oklop. Z velikim ropotom se pomika top v določeno mu postojanko, ki je sovražnik sploh ne vidi. Pok je strašen. Užge se strel z električno žico v oddaljenosti 400 m. Zračni pritisk je pa tako silen, da ne more v bližini nihče ostati na nogah. Cev je dolga 21 metrov. Top doseže daljavo 44.000 metrov, iz Dovra v Calais je pa 33.000 metrov. Predstavljajte si učinek, če pade strašna granata iz višine 400 do 500 metrov v precej visokem loku. Vsak strel je drag in stane približno 48.000 mark. Napačna je sodba, da bi bilo mogoče iz teh topov razstreliti le 150 granat; gotovo je marveč,

da sedanjo vojsko topovi gotovo prežive. Predno se kak strel izstrelji, se natančno izračuna daljavo; nato se top nameri. Nato se še enkrat računani in meri. Ko strel poči, je gotovo, da zadene. Pokaže se mogočen, ognjen steber, nato steber dima, ki je gotovo nad 100 metrov visok; dim se pomeša z betonom in zemljo. Čez nekaj časa se čuje zamolkel grom. Krogla se vkoplje, če niso tla skalnata, 8 do 10 metrov globoko v zemljo in izvrtla luknjo, ki meri 15 do 18 metrov. Težko nemško artiljerijo krijejo vedno na vseh straneh močni oddelki pehote in kavalrije, strojne puške in lahki topovi, da se preprečijo presenečenja. Sovražnik je nikdar ne doseže, ker sovražnikovi topovi ne streljajo nad 10.000 metrov. Če stoji top 15.000 metrov od sovražnika, je še vedno za nekaj kilometrov na boljšem. Sicer znaša strelna razdalja na 44.000 metrov, a tako daleč se ne strelja, ker bi bilo škoda drage municije. Tudi slučaj, da bi se streljalo nad 20.000 metrov daleč, bodo jako redki. Čisto na prostem se top tudi ne bo rabil. Dan, predno se strelja, ga tako zakrijejo, da ga ni mogoče videti. Belgijci pravijo topu »godrnjač«; Nemci mu pa pravijo »Berta« na čast Kruppovi ženi Berti.

GENERAL AUFFENBERG O BOJIH PROTI RUSOM.

General Auffenberg je izjavil neke-mu časnikarju: Podati sem se moral na dopust, ker sem se prehladil in obolel za grižo. Kdaj me bodo zopet potrebovali, zdaj še ne morem reči. Čete, ki

LISTEK.

V sobah pobeglega belgijskega kralja.

Med gromenjem nemških topov je belgijski kralj bežal iz dežele. Svojege vlaka se ni mogel poslužiti, ker so bili nemški krakoplovi že zvedeli za priprave na kolodvoru. Pobegnil je v avtomobilu. Vse to je z grozo doživel Antwerpen. Se prejšnji dan je trdnjavski poveljnik v donečih frazah govoril o boju do zadnje karteče.

V sedanjem položaju je Belgija le še geografsen poj. Toda Anglija je poskrbela tudi za to, da more Belgija tudi državno pravno delovati. Kakor poročajo nemški listi iz Antwerpna, je Anglija za Belgijo ustvarila nov teritorij in belgijski vlada za čas vojne odstopila otok Guernsey. Na tem otoku da je tačas belgijska vlada. (Druga poročila pa pravijo, da se je belgijska vlada namestila v Havre, kamor da je že dospela.) Kralj sam je pa pobegnil v London. Zadnje dni je preživel v Antwerpnu, najmočnejšem mestu svoje dežele, o katerem je mislil, da je neosvojljivo.

Bival je v tesnem patricijskem dvorcu na Place de Meir, zgrajenem po zrclem okusu sredi 18. stoletja. Ko so si nemški poročevalci po padcu Antwerpna ogledali dvorec, je bilo povsodi opaziti pretresljive

sledi naglega bega. V vseh sobah je bil k mizam napeljan telefon, ki v kričecem nasprotju us pridruženim dihom stare kulture spominja na pomožna sredstva novega, razburkanega časa. Na kraljevi pisalni mizi leže še papirji, črninik stoji odprt. Poleg pisalne mape številka »Kölnische Zeitung«, v kateri je z svinčnikom zaznamovan članek: »Resnica o Löwenu«.

V spalnici je postelja še neurejena. Poleg je bila soba male princezinje Marie-José. Par ovenelih cvetk leži na nočni mizici. Na kaminu škatljica s taninovim praškom, na kateri se s fino pisavo napisano: »S. A. R. Madame La Princesse Marie-José de Belgique«. Na otroške sanje male je te dni padlo prvo ivje. Blazna naglica komornic in njih solze, očetova žalost in beg, vse to je moralo zatemniti to doslej tako solčno in jasno otroško življenje.

Ko je kralj potem zapustil Antwerpen, ko so Belgijci videli, da njihov deželni oče nima več mesta v lastni deželi, so se zrušile stare sanje, da bodo Nemci v Belgiji kmalu doigrali. Oznanilo se je valilo dalje v Bruselj in tudi tu je začela vera polagoma omahovati. Župan, ki je širokoustno in skrito govoril proti nemški moči, je sedel na varnem v Berlinu. Kralj je pobegnil. Vlada dežele je odšla. Namesto tega pa je Nemčija po belgijskih cestah razširjala velike rmene plakate, v katerih je bilo z nemško temeljitostjo pojasnjeno angle-

sko razmerje nasproti Belgiji in enostranske navidezne pogodbe. Dogodki kažejo deželi z vedno večjo jasnostjo, da je brezobzirna angleška politika šla preko belgijskih koristi in bolesti brez vsakega pri-
zanašanja.

42 centimeterski topovi.

Ti topovi se morajo pri transportu na cestah razdreti in naložiti na tako pripravljene vozove. Cev sama leži na velikem vozu; posamezni deli se vozijo na drugih vozovih. Če se ukaže med prevozom, da se mora top pripraviti, obstane cela kilometer dolga kolona. Vse moštvo potegne cev na lafeto in podlože se kolesa in oklop. Z velikim ropotom se pomika top v določeno mu postojanko, ki je sovražnik sploh ne vidi. Pok je strašen. Užge se strel z električno žico v oddaljenosti 400 m. Zračni pritisk je pa tako silen, da ne more v bližini nihče ostati na nogah. Cev je dolga 21 metrov. Top doseže daljavo 44.000 metrov, iz Dovra v Calais je pa 33.000 metrov. Predstavljajte si učinek, če pade strašna granata iz višine 400 do 500 metrov v precej visokem loku. Vsak strel je drag in stane približno 48.000 mark. Napačna je sodba, da bi bilo mogoče iz teh topov razstreliti le 150 granat; gotovo je marveč,

da sedanjo vojsko topovi gotovo prežive. Predno se kak strel izstrelji, se natančno izračuna daljavo; nato se top nameri. Nato se še enkrat računani in meri. Ko strel poči, je gotovo, da zadene. Pokaže se mogočen, ognjen steber, nato steber dima, ki je gotovo nad 100 metrov visok; dim se pomeša z betonom in zemljo. Čez nekaj časa se čuje zamolkel grom. Krogla se vkoplje, če niso tla skalnata, 8 do 10 metrov globoko v zemljo in izvrtla luknjo, ki meri 15 do 18 metrov. Težko nemško artiljerijo krijejo vedno na vseh straneh močni oddelki pehote in kavalrije, strojne puške in lahki topovi, da se preprečijo presenečenja. Sovražnik je nikdar ne doseže, ker sovražnikovi topovi ne streljajo nad 10.000 metrov. Če stoji top 15.000 metrov od sovražnika, je še vedno za nekaj kilometrov na boljšem. Sicer znaša strelna razdalja na 44.000 metrov, a tako daleč se ne strelja, ker bi bilo škoda drage municije. Tudi slučaj, da bi se streljalo nad 20.000 metrov daleč, bodo jako redki. Čisto na prostem se top tudi ne bo rabil. Dan, predno se strelja, ga tako zakrijejo, da ga ni mogoče videti. Belgijci pravijo topu »godrnjač«; Nemci mu pa pravijo »Berta« na čast Kruppovi ženi Berti.

sem jim poveljeval, so se vojskovale kakor levi. Pri Komarovu so slajno zinagale. Pri Rava Ruski je bila ruska premoč tako močna, da ni bilo mogoče na prodiranje misliti; a tudi tam so dosegle naše čete lepe uspehe. O koncu vojske ne more ničesar prerokovati, a upravičeno upa, da utrujenost na sovršnikovi strani konec vojske bistveno pospeši.

ŠTIRI METRE VISOKO SO LEŽALI RUSKI MRLIČI.

Dopisniku »Esti Ujsaka« je izjavil general Auffenberg: V bitki pri Rava Ruski so ležali v ruski vojni črti mrlji štiri metre visoko, tako da je moral sovršnik šele splezati na te barikade, če je hotel iz ognjene črte streljati.

VOLKOVI ŽRO MRTVE IN RANJENE VOJAKE.

Rim, 16. oktobra. Tukajšnji listi poročajo iz Londona glasom brzoglavke, ki jo je objavil »Daily Mail«, bitka pri Avgustovem ni bil samo besen in krvav spopad med vojaki. Ko so topovi povzročali mesarsko klanje, je v bližini tulila tolpa volkov in nekaj se jih je priplazilo celo na bojišče, kjer so žrli mrtve in ranjene vojake.

RUSI NAJRAJŠI NAPADAJO PONOČI.

Vojni poročevalec »Reichspost« o nemških vzhodni armadi piše: Po dosedanjih izkušnjah napadajo Rusi najrajši ponoči. Naučili so jih Japonci, ki so s premočno artiljerijo in s presenetljivimi ponočnimi napadi predvsem premagali Ruse.

CAR KADETOM.

Car je priporočal kadetom, predno so se odpeljali na vojsko, naj pazijo nase, ker že zdaj pomanjkuje častnikov.

× × ×

KAJ JE S PRZEMYSLOM?

»Slovenec« je v soboto priobčil pod edinopravim naslovom »Angleško ruske laži«, poročilo korespondenčnega urada v pisanju lažnjive »Times«:

»London, 17. oktobra. (Kor. ur.) »Times« razširja poročilo, ki je značilno za angleško-rusko poročanje: Nemci, ki so prodrli v bližino 15 km od Varšave, so bili 35 km nazaj vrženi. Przemysl je pred padcem. Več zunanjih utrdb je že v ruskih rokah.«

Te angleško-ruske laži seve nismo tiskali debelo, niti ji dali odličnega prostora. Tako je iz »Slovenca« lahko že vsak posnel, da so govorice, ki so se širile v soboto zvečer o padcu Przemysla neresnične in samo pobožna želja kakih rusofilov. Przemysl je slavno odbil ruske napade! To stoji. Vse drugo je, kakor rečeno, zlobno zavijanje na podlagi angleško-ruskih laži. Naše čete se sedaj uspešno bore že na črti Medyka — Sary — Sambor, ki je od Przemysla oddaljena 10 km proti vzhodu.

Z lažmi se trdnjave in junaštva ne premaga. To so naši nasprotniki doslej že dovolj okusili in bil bi res že skrajni čas, da prenehajo s svojimi poizkusi varati javno mnenje. V tem oziru seve poskušajo kar le mogoče. Po vesteh iz Bukarešta je moral, kakor posnamemo iz graških listov, 12. t. m. grško pravoslavni nadškof Vladimir pl. Repta v katedrali v Černovicah služiti zahvalno službo božjo za »veliko rusko zmago pri Przemyslu«. Rusi so zopet hvalili dan pred večerom. Pomilovanja vredni so tisti, ki lažem naših nasprotnikov nasedajo.

VOJNI POROČEVALCI V PRZEMYSLU.

Budimpešta, 18. oktobra. Ogrski korespondenčni urad poroča: Vojni poročevalci, ki so nameščeni v vojnem poročevalskem stanu, so došli v torek, 13. t. m., v Przemysl.

KAKO JE V LVOVU.

Krakov, 18. oktobra. Begunci iz Lvova pripovedujejo, da vlada v mestu mir. Vsi rusinski napisi so odstranjeni in nadomeščeni z ruskimi in poljskimi. Po ulicah se sme govoriti le ruski, poljski ali francoski. Obljuba, da bodo Poljaki dobili avtonomijo, je zopet preklicana. Po 8. uri zvečer ne sme nihče na ulico. Del mesta, v katerem se nahajajo izključno rusinske hiše, je razrušen. Cerkev sv. Jederti je poškodovana. Iz muzeja so odpeljali na kolodvor velike zabojne.

GALIŠKI BEGUNCİ SE ZA SEDAJ NE VRNEJO DOMOV.

Dunaj, 17. oktobra. Uradna »Lemberger Zeitung« je nedavno vabila gališke begunce, da se povrnejo v kraje, ki so jih Rusi zapustili. Sedaj pa se sliši, da je notranje ministrstvo uvedlo preiskavo, ali je že čas, da se begunci vrnejo, to pa z ozirom na okolnost, da je Galicija vsled vojne hudo trpela, da ni zadosti živin na razdolge in da je

mного krajev razrušenih, a še čas, da bi jih znova zgradili.

HEBREJSKI OKLIC ŽIDOM V RUSIJI.

Osješka »Drau« je dobila izvirni oklic našega vojnega poveljništva, ki je obelodanjen židom v Rusiji. Oklic je napisan v čistem hebrejskem jeziku.

× × ×

VHOD NEMCEV V LODZ.

Krakov, 18. oktobra. Dne 8. oktobra so Nemci vstopili v Lodz. Najprvo sta došla dva avtomobila s sedmimi častniki, kmalu nato se je pripeljal kolesarski oddelek, ki je štel 310 mož. Nato so došli dragonci. Tekom dneva je prišlo v mesto še 12.000 mož, ki so ostali dva dni v mestu, nato pa odkorakali proti Zgiercu severno od Lodza.

NEVAREN POLOŽAJ V KIJEVU.

Carigrad, 17. oktobra. (Kor. urad.) Tukajšnji perzijski list »Haver« priobčuje pismo svojega kijevskega dopisnika, v katerem med drugim piše, da so v zadnjih dneh pripeljali v Kijev 25.000 ruskih ranjencev in jih ponoči spravili v bolnišnice, da bi se obsejnost ne vzmernilo. Vsi javni zavodi in poslopja so izpremenjena v bolnišnice. Ranjenci hvalijo hrabrost nemških in avstro-ogrskih čet. Ruske oblasti odvzemajo prebivalstvu ves kovani denar ter ga nadomeščajo s papirnim. Žito muslimanskih kmetov se proti minimalni ceni rekvirira. Vojaske oblasti so se polastile vseh mlinov, kar je povzročilo draginjo. Bogatini zapuščajo mesto. Med kristjani in muslimani vlada nezadovoljnost z vlado. Kozaški in orožniške patrulje krožijo po mestu noč in dan, da preprečijo kak nov upor. Pisma in časopisi so na pošti pod strogo cenzuro. Zaradi alkoholne prepovedi bo Rusija imela to leto eno milijardo manj dohodkov.

× × ×

VPLIV VOJNE NA UVOZ IN IZVOZ.

Dunaj, 17. oktobra. (Kor. ur.) Glasom statističnega izkaza trgovskega ministrstva je dosegel uvoz v mesecu avgustu t. l. vrednost 947 milijonov kron proti 2686 milijonov v istem mesecu lanskega leta, izvoz pa je znašal 304 milijone kron proti 215 milijonom v isti dobi lani. V mesecih januarju in februarju je znašal uvoz 22504 milijonov, izvoz pa 16003 milijonov, to je za 346 milijonov kron več, oziroma za 1497 milijonov kron manj nego v isti dobi leta 1913. Trgovinska bilanca kaže pasivni saldo lanskega leta 4658 milijonov K. Ti podatki veljajo za skupno avstro-ogrsko carinsko ozemlje.

× × ×

RUSKI SAPERI POLOŽILI MINE V DONAVI.

»Südslawische Korrespondenz« poroča iz Bukarešta: Rumunski listi poročajo, da se je peljal skozi Rumunijo neki ruski lazaretni vlak na progi Jaszy—Ungheni. Kdor ve, kako slabo da je preskrbljeno v Rusiji za ranjence, se je moral čuditi, da se Rusi morejo pečati še s srbskimi ranjenci. Bilo je tudi veliko sanitetnega osebja. Iz Orsove se zdaj pojasnijo pravi namen ekspedicije. Ruski saperji so namreč položili v zadnjih nočeh med Turnseverinom, Kladovo in Orsovo mine. Ruski saperji so bili preobčleni v funkcionalno Rdečega križa in so se kot taki peljali skozi Rumunijo. Zloraba Rdečega križa v ta namen, kakor pravijo nemška poročila, da izrabljajo Rusi parlamentarno zastavo in da obstreljujejo nemške lazaretnice vlake, vzbujajo veliko pozornost.

× × ×

RUSIJA ZAPRLA RIGO IN FINSKI ZALIV.

Peterburg, 19. oktobra. (Kor. urad.) Uradno se izjavlja: Ker se je opazila navzočnost enega nemškega podmorskega čolna ob vhodu v Finski zaliv in ker polaga sovražnik mine ob obrežju Rusije, ruska vlada javno razglasa, da so ruske mornariške oblasti prisiljene, da ukrepejo podobne odredbe v širšem obsegu. Nevarno se mora zato smatrati plovstvo v okrožju severno od 58 stopinj 50 sekund severne širine in na vzhodu od 21 stopinje vzhodne dolžine od Grenvicha, kakor tudi ob vhodu v zaliv Riga in v obrežnih morjih Alandskih otokov. Da se ne izpostavi nevarnostim vojske tisti, ki se ne vojskujejo, je prepovedana vožnja v okrožju zaliva Rige in Finskega zaliva in se smatra to morje za zaprto.

× × ×

RUSIJA NAMERAVA NABIRATI VOJAKE V ZASEDENEM OZEMLJU.

Uradni list v Hotim poroča: Zadnji ministrski svet v Peterburgu je sklenil, da bodo v zasedenih ozemljih asentirali vojake. V linijo uvrste za orožje sposobne od 18. do 30., v rezervo pa od 30. do 42. leta potrjene. »Novo Vreme«

pristavlja: Asentirani iz zasedenega ozemlja bodo porabili, da se zatre upor Afgancev.

× × ×

HINDENBURG O KONCU VOJSKE.

Neki deklici v Briksnu, ki je pozdravila pismeno generala Hindenburga, je general odgovoril: Pristrčno se zahvaljujem, ker ste se me prijazno spomnili. Vojska, kakor upam, bo trajala toliko časa, dokler se vse ne ukloni naši volji. Hindenburg, generalni polkovnik.

× × ×

ZDRAVSTVENO STANJE BAVARSKEGA KRALJA UGODNO.

Monakovo, 17. oktobra. (Kor. urad.) Korespondenca Hoffmann poroča o zdravju kralja Ludovika sledeče: Ko so danes kralju menjali obvezo, so dognali, da se rana neovirano celi. Splošno se počuti kralj dobro.

× × ×

RUSKA SOCIALNA DEMOKRACIJA.

Stockholm, 17. oktobra. (Priv.) Predsedništvo večinskih skupin ruske socialne demokracije je pisalo voditelju belgijskih socialnih demokratov, Vanderveldeju, sledeče: Na Ruskem se ljudstvo ravno tako brez usmiljenja zatira in skrajno izmazuje kakor poprej, čeprav bi smeli pričakovati, da bo ruski absolutizem postal previdnejši; toda ostal je zvest sam sebi in svoji naravi. Vsi socialistički listi so za-

Novi načrti Joffreja. — Boji za Belfort. — Samostojne Belgije ni več.

Pod naslovom »Nameravano francosko umikanje« je prinesel list »Baseler Nachrichten« članek iz Pariza, v katerem razpravlja o umikanju velikega dela francoske armade. Članek izjava, da se bo umikanje francoske armade izvršilo na strategično črto Nevers—Dijon—Laugres—Epinal. (Tozadevno brzoglavko smo priobčili že pred dnevi. Op. ur.)

Ker so se francoski poizkusi, obiti nemško desno krilo, ponesrečili, in ker v bojih ob rekah Somme, Oise in Aisne vsled nemške kvalitativne artiljerijske premoči ne morejo priti nikamor naprej, je general Joffre segel zopet po svojem prejšnjem načrtu, po katerem bi se vršili odločilni boji na planoti Morvan, Corte d'Or (južno od Dijona) in v dolini reke Saone. V resnici je že 96 polkov, okroglo 600.000 mož, zbranih na planoti Morvan. Na levo krilo so poslali pehotne brigade in strategično zavarovali zvezo s pristanišči ob Sredozemskem morju.

Razume se, da se ta izprememba ne more izvršiti očitno, pač pa se vrši z navidezni boji. Posebno jasno se kaže načrt francoskega vrhovnega poveljnika v pozicijah, ki jih je določil svojim zrakoplovcem. Dva zrakoplovska bataljona sta poslana v Burges in Nevers, dve avijatiški skupini pa v Dijon in Burges.

Ze ob času, ko so se Nemci po zmagovitih bojih v severni in vzhodni Franciji bližali Parizu, je general Joffre razglasil, da se misli francoska armada postaviti na črto Nevers—Dijon. Najbrže so deloma politični momenti povzročili, da se ta namera ni izvršila. Saj je znano, da je za Angleško misel, da bi utegnili Nemci priti v posest severne francoske obali, neznosna. Sedaj pa, ko je padel Antwerpen in za njim Ostende, ko je nemško desno krilo pokazalo, da je ni moč obkoliti, je res skoro gotovo, da bo general Joffre segel po svojem starem načrtu.

× × ×

trti, vse delavske organizacije razpuščene. Neprestano se ljudje zapirajo in iztiravajo brez razsodbe in preiskave. Zato pa ruski proletarijat nikakor in pod nobenim pogojem ne more skleniti z rusko vlado premirja, marveč ji mora odreči vsako podporo. Pri nas ne more biti govora o tem, da smo preloмили zvestobo. Nasprotno smatramo za svojo dolžnost, da s stališča starih zahtev, ki jih je ruski proletarijat stavil soglasno od zadnje revolucije naprej, nadaljujemo neizprosno boj proti ruski vladi. Smatramo pa tudi za svojo dolžnost, da sedanji položaj ruske vlade izrabimo v prilog ruske svobode.

× × ×

ODLIKOVANA STARA VOJAKA.

Dunaj, 17. oktobra. (Kor. urad.) Vojni poročevalski stan javlja uradno: Z zlato medaljo za hrabrost sta bila odlikovana 66 let stari bataljonski hornist, naddelavec Vaclav Humel 8. poljskega lovskega bataljona, menda najstarejši vojak v tej vojni, ki je ponoči od 9. do 10. septembra med hudim ognjem spravil častniške konje k bataljonu, in pa 52 let stari Stefan Feigl 47. pešpolka, ki je bil ob mobilizaciji prostovoljno vstopil kot prostak v svoj stari polk in v staro stotnijo. Zlasti se je odlikoval dne 8. septembra pri naskoku na sovražnika. On je mnogo pripomogel, da se je naskok posrečil ter da je bilo mnogo Rusov ujetih. Poslednjega je šrapnelški strel nevarno ranil.

× × ×

Berolin, 17. oktobra. (Koresp. ur.) Uradno se poroča: V mestih Brügge in Ostende so Nemci dobili bogat vojni plen, med drugim veliko število pušk z municijo in 200 porabnih lokomotiv. S francoskega bojišča ni o kakih važnejših dogodkih nobenih poročil.

× × ×

Berolin, 19. oktobra. (Kor. urad.) Uradno se poroča dne 18. t. m.: Na zahodnem bojišču je včerajšnji dan v splošnem mirno potekel, položaj je nespremenjen.

× × ×

BOJI ZA BELFORT.

Veliki oblegovalni topovi že pripravljani.

»Vossische Zeitung« poroča: Pričeli so se odločilni boji za trdnjavo Belfort. Težke oblegovalne topove so že razpostavili pred belfortske forte.

× × ×

OBSTRELJEVANJE BELFORTA.

»Kölnische Zeitung« poroča iz Curia, da so pričeli nemški težki topovi vzhodno od Belforta v torek obstreljevati. Boji so bili zelo živahni. Nemci pridobivajo korakoma tla.

× × ×

FRANCOSKO URADNO POROČILO O BOJIH NA FRANCOSKEM.

Pariz, 17. oktobra. (Kor. urad.) Uradno se poroča: Na našem levem krilu se nadaljuje hud boj. V Ypernu se držimo. Na nekaterih mestih smo pridobili nekoliko ozemlja ter smo zlasti zasedli Laventie, vzhodno od mesta Estaires v smeri proti Lilleu. Z ostalih delov fronte ni nobenega važnejšega dogodka poročati, izvzemši brezuspešen napad Nemcev v okolišju Malanco-urta, od Verduna proti severozapadu.

× × ×

Zemljevid k prodiranju Nemcev proti pristanišču Calais.

BOJI PRI YPERNU IN PRI COUR-TRAU.

Kodanj, 19. oktobra. (Kor. urad.) List »Berlingske Tidende« poroča iz Londona: Od četrtke nadalje se bje obupen boj v okolici Yperna in Courtraia, kjer nemški oddelki, došli izpred Antwerpna, z največjo silo pritiskajo na skrajno francosko krilo, da obnove zvezo med nemškim zahodnim krilom v Belgiji in z nemškim desnim krilom v Franciji. Naporji so bili sicer dozdaj brezuspešni, a se nadaljujejo z nezmanjšano silo. Istočasno je napadel močan nemški mešani zbor angleško in francosko posadko in francoske mornariške vojaške v Ostendu, ki so krili umikanje Belgijcev v Dünkirchen in Roulersom. Izid boja ni znan, a ne veruje se, da bodo mogli zavezniški držati svojo postojanko. Kretanje armade močno zavirajo belgijski begunci. Prvi večji boj se pričakuje pri Dünkirchnu, kjer so zgradili Francozi in Angleži močne utrdbe na polju in poplavljeni obširen del zemlje. Največje važnosti je, da se tu ustavi prodiranje Nemcev, ki je naperjeno proti levemu krilu zavezniškov.

Rotterdam, 19. oktobra. Tukajšnji listi poročajo, da je bilo francosko krilo v bojih pri Ypernu vrženo iz svojih dosedanjih pozicij.

× × ×

EGIPTOVSKÉ ČETE V FRANCJI.

Stuttgart, 16. oktobra. (Kor. urad.) »Süddeutsche Zeitung« poroča iz Carigrada z dne 16. oktobra: Anglija je poslala del egiptovskih čet t. j. kakih 15 tisoč mož v Francijo. K temu so jo najbrže nagnili isti razlogi kakor so vodili angleško vladu v Kairu, da je prestavila egiptovsko artiljerijo — a brez topov — v Sudan, pehoti je pa pobrala patrone. Voditelj egiptovske narodne stranke Mohamed farid bej se tačas mudi v Carigradu.

× × ×

BOMBE V NANCYJU.

Nancy, 17. oktobra. (Koresp. urad.) Aeroplan sestava »Golob« je v sredo jutraj plaval nad Nancyjem ter vrgel bombe, ki so padle na kolodvor. Prva bomba je izkopala na stranskem tiru globoko luknjo, druga je padla na železniško pot pred hišico železniškega delavca ter je raztrgala brzojavne žice, tretja je poškodovala tovarnen voz. Trije železniški uradniki so bili ranjeni.

× × ×

PROTI NEMŠKIM ZRAKOPLOVOM NA FRANCOSEKEM. — PROFILAKTIČNA ČEPITEV PROTI MRTVIČNEMU KRČU.

Pariz, 17. oktobra. (Kor. ur.) Vojni minister Millerand je z ozirom na pritožbo seinskih poslancev odredil, da se vrne v Pariz več aeroplanovskih oddelkov za brambo pred nemškimi letalci. — Vsled številnih protestov in pritožb je Millerand razveljavil dekret, s katerim se je prepevedala prosta prodaja seruma v Pasteurjevem zavodu. V pariških listih zdravniki vedno opozarjajo na veliko število žrtev, ki jih med ranjenci zahteva mrtvični krč in nujno priporočajo, da se uvede profilaktično zdravljenje s serumom.

× × ×

FRANCOSKA ZMAGA PRI ST. DIEJU IZMIŠLJENA.

Berolin, 17. oktobra. (Kor. urad.) Wolff javlja nadalje o nezanesljivosti francoskega uradnega poročevanja: Uradna vest francoske vlade z dne 12. oktobra ob treh popoldne poroča: Na našem desnem krilu in na Vogezih je sovražnik izvršil ponočni napad v ozemlju severno od St. Diéja, a je bil odbit. Tako se je torej francoskemu ljudstvu naznanila nova zmaga nad Nemci. Kakšna pa je bila ta zmaga v resnici? Dne 10. oktobra je padel Antwerpen. Vest o tej zmagi je dospela do večera 11. oktobra v skrajne prve vrste naših čet, ki so jo seveda pozdravljale z grometimi »hura«. Temu navdušenemu vzklikanju je sledilo ob celi morda 27 km dolgi francoski fronti zelo živahno, a neškodljivo streljanje topov in pušk, kar je trajalo približno pol ure. Takšna je bila v resnici uradno razglašena zmaga pri St. Diéju.

PROTI FRANCOSEKIM »TATARSKIM« VESTEM.

Carlh, 17. oktobra. (Kor. urad.) »Neue Züricher Zeitung« piše na podlagi poročila v »Tempsu« o izkrcanju indijskih čet v Marseilu in pravi med drugim: Indijci pojdejo ponosno proti Nemcem ter so baje izjavili, da raje umro, kakor da bi podlegli, kajti — brali so ob svojem dohodu pisma angleških častnikov, objavljena v listih, češ, da nemški vojaški ženskam režejo prsi. K temu pripominja »Neue Züricher Zeitung«: Ali je na Francoskem zares

ljudi, ki bi take bajke verjeli? Do kakšne stopnje besnega sovraštva so morala dospeti že čustva Francozov, če celo »Temps«, ki se smatra za najodličnejši pariški list, priobčuje tako nizkotne obdolžitve?

O DOMNEVNEM POŠILJANJU RUSKIH ČET NA FRANCOSEKO.

Turin, 17. oktobra. (Priv.) »Stam-pa« poroča iz Nizze: O domnevnem transportu ruskih čet na Francosko, ki so ga baje mnogi videli le izkrcati na francoski severni obali in pri Ostendju, se slišijo iz polnouradnega vira sledeče podrobnosti: Anglija je ponudila ruski vladi, da prepelje v desetih dneh armado 50 do 200 tisoč mož iz Arhangelska na francosko in belgijsko obal. V Londonu in Parizu so bili prepričani, da je Rusija to ponudbo sprejela. Čez teden dni pa je ruska vlada odgovorila, da bi potrebovala dva meseca za to, da bi spravila 100.000 vojakov iz notranje Rusije v Arhangelsk, da so prometne zveze slabe, tam pa, kjer bi se lahko rabile železnice, da ni dovolj vozil na razpolago. Razun tega pa da se mora ta načrt zato opustiti, ker plovba po Belem morju od 15. oktobra naprej ni mogoča.

× × ×

CESAR VILJEM V BOJNI ČRTI.

Berolin, 18. oktobra. Cesar Viljem je prišel v bojno črto na zahodnem bojišču. Vojaški so ga sprejeli z gromovitimi hura-klici.

Berolin. Besede nemškega cesarja, »Za mojega stričnika Jurija imam pripravljeno posebno presenečenje«, ki jih je izpregovoril vojakom na fronti, tolmačijo listi tako, da hoče nemški cesar mir diktirati v Londonu.

ZADNJI AVSTRO OGRSKI IN NEMŠKI DRŽAVLJANI ZAPUSTE PARIZ.

Pariz, 17. oktobra. (Kor. ur.) Preko Berolina se poroča: Zadnji avstro-ogrski in nemški državljani, ki se nahajajo še v Parizu, bodo danes mesto zapustili. Moške v starosti od 17. do 60. leta spravijo v Saint Vaast (departement La Manche), ženske, otroke in starčke pa v Annonay (departement Ardeche).

ZASEDANJE FRANCOSEKEGA DRŽAVNEGA ZBORA.

Pariz, 19. oktobra. (Kor. urad.) »Figaro« poroča iz Bordeauxa: Zbornici bosta zborovali koncem leta. Število sej bo omejeno. Zasedanje v januarju bo trajalo le nekaj dni. Zbornica in senat izvolita le predsedstvi in se nato odgodita za negotovo dobo. V januarju določene volitve v senat se odgodijo.

FRANCOSKI DUHOVNICI V VOJNI.

Francoski list »Soleil du Midi« priobčuje prvi seznamek 70 francoskih duhovnikov, ki so padli na bojišču.

PAPEŽEVA ZAHVALA NEMČIJ.

»Schlesische Volkszeitung« poroča iz Rima: Papež je zaslil 17. t. m. v zasebni avdienci ravnatelja nemške občine v Palermu, Lennartza. Sveti oče je izrazil svoje pohvalno priznanje, ker postopajo v Nemčiji na prošnji kardinala pl. Hartmanna z vjetimi francoskimi duhovniki kakor s častniki.

× × ×

ZASEDANJE PRUSKEGA DEŽELNEGA ZBORA.

Berolin, 19. oktobra. »Vossische Zeitung« poroča, da bo zahtevala pruska vlada, naj dovoli pruski deželni zbor, ki se snide 22. t. m., poldrug milijon mark. Kredit je namenjen med drugim za podpore v Vzhodni Prusiji, za podpore uradnikom in za preskrbo z živili.

× × ×

POMEN PADCA ANTWERPENA ZA ANGLIJO.

Pariz, 17. oktobra. (Kor. urad.) »Guerre Sociale« razpravlja o novem strateškem položaju, nastalem vsled padca Antwerpna ter izraža mnenje, da bo odločitev padla na severu. Nemška oblegovalna armada da ni mogla biti tako slaba, kakor se jo hoče na Francoskem pokazati. Ali belgijska vlada s preselitvijo v Le Havre ni priznala, da se ne čuti niti v Ostendju niti v Gentu več varna? Stvari je treba videti v pravi luči. Zavzetje Antwerpna je za Anglijo ravno tako hud udarec kakor za Belgijo. Anglija ve, če je Antwerpen v nemških rokah, da mora pričakovati obstreljevanja Londona s Zepelinovcev in živahnejšega delovanja podmorskih čolnov proti angleškemu brodogradu. Neki angleški list da izjavlja, da bo Anglija mobilizirala dva milijona vojakov, da spodi Nemce iz Antwerpna. Nihče da o tem ne dvomi. Toda bolje bi vsekakor bilo, če bi Angleži ne pustili Antwerpna zasesti.

V ANTWERPNU JE BILO 26 CIVILISTOV UBITIH.

Rotterdam, 19. oktobra. (Kor. urad.) »Nieuwe Rotterdam Courant« poroča iz Roosendaala: Med obstreljevanjem Antwerpna je bilo ubitih 26 civilistov.

CHURCHILL HVALI ANGLEŠKE MORNARJE V ANTWERPNU.

Berolin, 19. oktobra. (Kor. ur.) »Vossische Zeitung« poroča iz Londona: V nekem poročilu na mornariško brigado ob priliki vrnitve iz Antwerpna je prvi lord admiraltete Churchill vsem čestital in jim potrdil, da so svojo dolžnost izvršili na čudovit način in da so popolnoma opravili zaupanje, ki ga je Angleška stavila vanje. Churchill poudarja, da je angleška brigada omogočila, da se je obramba Antwerpna proti 60.000 Nemcem podaljšala za pet do šest dni. »Vossische Zeitung« piše: K temu pripominjamo, da ima Churchill popolnoma prav. Angleška mornariška brigada se ni umaknila vsled nemškega napada, ampak je ušla iz trdnjave še pred napadom.

× × ×

NEMCI V BELGIJI.

Nemci so gospodarji železnice Brügge—Ostende—Nieuport.

ANGLEŠKA »VELIKODUŠNOST«.

Rim, 19. oktobra. Angleška je odstopila pobegli belgijski vladi za časa vojske otok Quernsey, da lahko državnoopravno deluje. (Quernsey je angleški otok blizu severozahodne francoske obali.)

NOVE ANGLEŠKE ČETE IZKRCANE V OSTENDEJU.

Stockholm, 17. oktobra. (Kor. ur.) Glasom časniškega poročila iz Rotterdamu je priplulo v Ostende veliko angleško brodovje z novimi angleškimi četami. (K temu pripominja Wolffov urad, da to vest na pristojnem mestu imenujejo drzno laž.) Izkrcanje čet — tako pravi gornje poročilo dalje — se vrši v največji naglici, da se morejo nove čete združiti z ostanki belgijsko-angleške armade in s francosko-angleškimi četami, ki da so prodrle do Yperna. Združena skupna armada da bo potem tukaj štela četrtilijona mož. Njena naloga je, da izvrši hiter napad na desno nemško krilo. Prebivalstvo iz Calaisa da beži v strahu pred nemškim napadom. Angleški oddelki brodovja križari baje v varstvo obale med Dünkirchenom in Calaisom.

PRASKA OB NIZOZEMSKI MEJI.

Amsterdam, 17. oktobra. (Kor. ur.) »Nieuwos van den Dag« poročajo iz Brede z dne 15. t. m.: Na meji pri mestu Meerle se je vršila praska med Nemci in Belgijci. Padli so trije Nemci. Belgijci so se umaknili čez mejo, kjer so jih razorožili. Vsi mladi moški od Meerleja do Herestalsa so pobegnili. V Bierolietu je pristal dvokrovnik, na katerem sta bila en Francoz in en Belgijec, bržkone vojaka. Aeroplan se je bil spustil na tla, ker ni imel več bencina. Policija začasno nadzoruje letalo.

PORAZ TROJNEGA SPORAZUMA PRI GENTU.

Haag, 17. oktobra. (Kor. urad.) Dopisnik lista »Daily Mail« priznava, da so zavezniški vzhodno od Genta doživeli hud poraz in da so se morali pod strelji težkih nemških topov umakniti z ene postojanke na drugo. Ena brigada je zgrešila pot in je imela vsled tega velike izgube.

BEG BELGIJCEV PROTI DÜNKIRCHENU.

Haag, 17. oktobra. (Kor. urad.) »Rotterdamscher Courant« poroča o nemškem napadu na belgijsko armado, ki da se v varstvu francoskih mornariških čet in francoske konjenice v popolni zmedbi umika iz Ostendja proti Dünkirchnu: Najhujši boji so bili med mestoma Dixmuiden in Roulers. Nemci bodo bržkone prav kmalu pred Dünkirchenom, če bo, kakor je verjetno, njihov napad uspešen. Belgijsko prebivalstvo beži proti Dünkirchnu in Boulogni ter pomnožuje nered na javnih cestah. Ker je zveza Brügge-Nieuwpost v nemških rokah, je v okolici Dünkirchen-Boulogne v kratkem pričakovati važnih bojov.

ANGLEŠKE VOJNE LADJE PRI OSTENDE.

Berolin, 18. oktobra. Ob višini pri Ostende križarijo angleške vojne ladje.

DOHOD BELGIJSKE VLADE V HAVRE.

Z belgijsko vlado na krovu se je pripeljal 14. t. m. v Havre parnik »Peter D. Cornink«. Belgijske ministre je sprejel mornariški minister, protokolni šef, prefekt, poslanci okraja, župan, magistrat in trgovska zbornica. Ko so izstopili, jih je ob sprejemu prebivalstvo z vojaškim častmi živahno pozdravljalo.

BELGIJSKI KRALJ UPA NA ZMAGO.

London, 19. oktobra. (Koresp. ur.) »Daily Express« poroča iz Haaga: Neki iz Ostenda došli belgijski diplomat se je razgovarjal pred dnevi z belgijskim kraljem Albertom, ki je izjavil: Nikdar ne preneham upati, četudi moram zapustiti tla Belgije. Armada, ki sem jo umaknil iz Antwerpna, se nahaja v izvrstnem stanju in je zavzela izborna postojanko. Vsi so z menoj vred pripravljeni, da žrtvujejo svoje življenje za neodvisnost Belgije. Prenesti moramo še veliko trpljenja, a upamo na končno zmago, ki bo večja, kakor je kdaj bila. Zdaj smo poraženi, a ne uničeni. — Diplomati je izjavil nadalje, da je kljub svojemu slabemu zdravju pripravljena belgijska kraljica, da se odpoje vsem ugodnostim in da prosi kralja, naj sme slediti povsod njemu in armadi.

BEG IZ BELGIJE.

Rotterdam, 18. oktobra. V Brügge je bilo 12. t. m. 75.000 beguncev, ki so dve noči morali prenočevati na planem. Vsi so bili ogorčeni nad Angleško, ker ni poslala Belgiji obljubljenega pomoči. Več sto ribiških ladij je prepeglalo begunce na Angleško.

BELGIJSKI BEGUNCJI SE SMEJO VRNITI DOMOV.

Haag, 17. oktobra. (Kor. urad.) Poluradno se poroča: Pogajanje med vlado in nemško upravo glede povračanja belgijskih beguncev je imelo ugoden uspeh. Povrniti se smejo begunci ne samo v Antwerpen in bližnjo okolico, marveč v celo Belgijsko. Samo vojaškoobvezni moški so izključeni.

BELGIJSKE BEGUNCE PREPELJAJA VAJO NA ANGLEŠKO.

London, 19. oktobra. (Kor. urad.) Angleška vlada je odposlala za prevoz belgijskih beguncev na Angleško več transportnih ladij vojne mornarice. Samo v četrtek so izkrcali 8000 do 10.000 beguncev. Začasno bivajo v zavetišču, ki ga je določila angleška vlada; pozneje jih razdele raznim rodbinam, ki so izjavile, da jih sprejmejo. Angleška vlada in zasebne pomožne komisije odpošiljajo v Belgijo ladje z živčevje. Nabrali so velike vsote za belgijske begunce.

× × ×

POLOVICO ANGLEŠKIH ČASTNIKOV TOLMAČEV PADLO.

Pariz, 18. oktobra. Polovico angleških častnikov-tolmačev je padlo.

ANGLEŽEM SE NE MUDI POMAGATI FRANCOZOM.

London, 17. oktobra. (Kor. urad.) Vojaški sodrudnik »Times« je nastopil proti trditvi, da more Velika Britanija postaviti na bojišče samo 600.000 mož; pravi, da je že sedaj 1.200.000 mož pod zastavami, a novinci se oglašajo v tolikem številu, da more vojna uprava komaj dohitevati s potrebnimi določbami. Sedaj je v Evropi 100.000 mož indijskih in kanadskih čet. Ta moštva in ona, ki se sedaj v kolonijah vežbajo, so le temelj, na katerem se more dalje graditi. Velika Britanija je del svoje avantgarde poslala na Francosko; ostanek sledi tekom spomladi, glavna moč pa šele koncem leta 1915. Se nič ne mudi. Vsled prevelikega navala prostovoljcev je bilo treba zahteve glede telesne sposobnosti tako visoko priviti, kakor tega ni najti nikjer drugje v Evropi. Drugače bi Kitchener ne mogel obvladati navala prostovoljcev. — K tem angleškim izvajanjem pripominja Wolffov urad: Iz teh odkritij predvsem izhaja, da Anglija nima nade, da bi zmogla Nemčijo pred koncem leta 1915. Francozi bodo pa tudi malo veseli zagotovila svojih zavezniškov, da se jim ne mudi poslati jim uspešnejšo pomoč nego doslej. Upanje na krepkejšo podporo v spomladi leta 1915. bo v primeri s tem zagotovilo le slaba tolažba, kajti usoda Belgijcev, ki so se zanesli na britsko pomoč, dovolj jasno govori.

ANGLEŠKI POSLANSKI V ARMADI.

London. »Times« poroča, da je vstopilo 124 članov parlamenta v armado; med temi je 85 ministrov in 24 pristašev liberalne stranke. Koliko jih je na bojišču, tega list ne pove.

KAKO STOJI IGRA MED NEMČIJO IN ANGLIJO NA MORJU.

Carlh, 17. oktobra. (Kor. urad.) »Neue Züricher Zeitung« razpravlja v današnjem uvodniku o upih Anglije, da bi uničila nemško brodovje, zelo pesimistično. Geografski pogoji so za brodovje v Severnem morju izredno ugodni; udreti v Vzhodno morje je skoraj nemogoče; strah pred groznimi učinki podmorskih in torpednih čolnov, — vse to ne dopušča angleškim admiralom, da bi nemško brodovje prisilili k bitki. Tudi se ne dajo čete izkrcati na nemški obali Severnega morja, ki je preplitvo in bi se morale čete v čolnih prevažati do kopnega. Ravno tako ni mogoče zasesti Amsterdam.

Angleške nade so torej zelo male. Upoštevati pa je tudi še nadkriljujoče nemške topove iz oklepni obročev. Ti topovi oddajo do 220 strelcev, dočim se angleški topovi iz žičnih cevi že pri 60. strelu izžgo, vsled česar ne morejo več točno zadeti. Angleški industriji se izdelava topov z oklepni obroč ni posrečila, ker na Angleškem niso mogli izdelati dovolj velikih in dovolj trdnih kosov jekla. Tudi v tem oziru je torej Nemčija na boljšem in je pričakovati, da končno dobi sicer izenačeno igro.

PROTINEMŠKI NEMIRI NA ANGLEŠKEM.

London, 19. oktobra. (Kor. urad.) Ponoči na 18. t. m. so izbruhnili v Depordu pri Londonu protinemški nemiri. Porušili so trgovine, katerih lastniki so Nemci. Eno trgovino so zažgali. Odposlali so vojake, da nemire potlačijo.

ANGLEŽI SE BOJE SKRIVNIH STOLJŠČ ZA TEŽKE TOPOVE.

London, 17. oktobra. (Kor. urad.) Reuter poroča: Ker so našli na Francoskem in drugod po tvornicah skrivne temelje, ki so na vsak način pripravljeni za to, da se nanje postavijo težki topovi, je danes policija nenadoma obiskala tovarno založništva za glasbena dela Roeder v Willesden, v severozahodu Londona, kjer se nahajajo debela, trdna tla. V tovarni je našla okrog 20 Nemcev, ki so jih najprej priprli, potem pa izpustili, ker so dotičniki mogli podati zadovoljive izjave.

ANGLEŠKA ADMIRALITETA RAZPISUJE NAGRADE.

Berolin, 18. oktobra. (Kor. ur.) »Vossische Zeitung« poroča iz Haaga: Angleška admiraliteta obljublja 1000 funtov nagrade za informacije, ki bi omogočile, da bi se izsledile ali uničile sovražne ladje; 200 funtov obljublja za poročila, ki bi omogočila preganjanje sovražnih ladij.

STRAH ANGLEŽEV PRED ZEPPELINOVIMI ZRAKOPLOVI.

»Times« pričakuje, da bodo Nemci v kratkem razpolagali z dvanajstimi Zeppelinovimi zrakoplovi za napade na angleško mesto. Nadalje imajo Nemci še 12 zrakoplovov sistema »Parseval«. Nemčija lahko uporabi megleno vreme za napade; a iz zrakoplovov bi ne mogli metati bomb.

ZAVAROVANJE LADIJ PROTI ZEPPELINOM NA ANGLEŠKEM.

London, 18. oktobra. (K. u.) »Daily Chronicle« poroča: Ker se je bati Zeppelinovih obiskov, sklepajo parobrodne družbe številna zavarovanja proti škodam po zrakoplovih. Premije znašajo že več tisoč funtov.

ANGLEŠKI PARLAMENT DO 11. NOVEMBRA ODGOĐEN.

London, 19. oktobra. (Kor. urad.) Parlament je bil zopet odgođen do 11. novembra; ta dan se sliče, da reši razne nujne zadeve.

CHURCHILL — GOBEZDAČ.

London, 19. oktobra. Angleški listi označujejo mornariškega ministra Churchilla kot gobezdača, ki je napravil veliko škodo Angleški.

Sarajevski umor pred sodiščem.

Zasliši se Miško Jovanović. Pravi, da ni kriv. Je član srbskega cerkvenega in šolskega odbora, predsednik Sokola v Tuzli, nadzornik sokolskih društev v tem okrožju in komisar »Narodne Obrane«. Pravi, da nimata »Sokol« in »Narodna Obrana« s politiko ničesar skupnega in da zasledujeta samo telesno in dušno okrepitvenje. Od Bosa Milanovića je dobil 30 brošur o »Narodni Obrani«, katere je razdelil med kmete; za časa balkanske vojne je bil večkrat v Beogradu; v vojski ni bil. Pravi, da je lojalen državljani. Predsednik ga je nato opomnil, da je orožje za atentat v svoji hiši skrnil in je iz Tuzle v Doboj odposlal iz besed Veljka Čubrilovića, da se bo izvršil napad na nadvojvodo, je sklepal, da se utegne napad izvršiti, ni pa mislil, da bo nadvojvoda ubit. Izjavi, da se mu je v Bosni pod avstrijsko upravo dobro godilo.

Res, da je skrnil orožje za napad in ga naprej poslal; res pa je, da je po umoru kot nadzornik sokolskih društev v okrožju Tuzla poslal cesarju sožalno brzojavko. Ko mu predsednik očita podlost takega obnašanja, izjavi, da je to moral storiti v interesu »Sokola«.

Obtoženec Cabrinović izjavi, da se je bal pred Tankosićem, če bi napada ne bil izvršil. Nihče mu ne more zagotoviti, da bi Tankosić tudi v Bosno ne prišel. Na zadržilo, da je Tankosić mrtev, je obtoženec kar osupnil.

18letni Lazar Dukić, učiteljski, izjavi, da je bil član »Srbsko-hrvaške nacio-

nalne omladine«, ki ima namen kulturno združiti Jugoslovane. Prizna samo to, da je Ilića s Čubrilovićem seznanil in zvezo med njima napravil.

19letni Milan Kranjčević, učenec na trgovski akademiji, se čuti krivega, ker ni naznanil, da se namerava napad. Slišal je večkrat od dijakov, da se od »Narodne Obrane« v Srbiji dobe lahke bombe in da hočejo tam Bosno od države odtrgati. On da je bil vedno proti temu. Ko ga je Čubrilović prosil, naj mu skrije orožje, je on mislil, da je skrije samo za slučaj, da se ne bo rabilo pri napadu. Ko je srečal po napadu Čubrilovića, se je ta ves tresel; smilil se mu je in zato mu je odvzel orožje. Nesel je je v hišo nekega znanca, na čegar poziv je mati Čubrilovića orožje zopet odnesla v lastno stanovanje in pri tem sina zmerjala. Od obtoženca Popovića je slišal, da »Narodna Obrana« četaše nabira in med nje bombe deli. Nadalje, da se trudi, da ustanovi veliko jugoslovansko državo pod Karajorgjević. Obtoženec obžaluje smrt nadvojvode, misli pa, da je bila potrebna smrt kake visoke osebe v »znamenje protesta«.

Branko Zagorac, 18letni učenec trgovske akademije v Sarajevu, pripoveduje, da mu je deset dni pred napadom Čubrilović povedal na cesti, da bo izvršil napad na nadvojvodo. On da mu ni prigovarjal, ker je mislil, da ne bo prišlo do tega.

Marko Perin, gimnazijec v Sarajevu, izjavi, da je jugoslovanski nacionalist tudi v političnem oziru. Njemu bi bilo vseeno, če se Jugoslavi združijo pod Avstrijo. Začetkom junija mu je Čubrilović povedal, da bo izvršil atentat na nadvojvodo. Njegovo prošnjo, naj mu skrije orožje, je odbil. Nekoč je rekel v šali, kazaje na Čubrilovića: »Ta je tisti, ki hoče nadvojvodo umoriti.« Čubrilović mu je takrat zažugal s smrtjo. Perin tega ni naznanil: prvič iz strahu pred maščevalci zarotnikov in drugič iz kolegijskosti. Umora ne odobrava.

Učiteljski Nikola Forkapić, star 19 let, se zagovarja: O napadu ni nihče govoril z njim in zato tudi ničesar ne ve. Po napadu se je Čubrilović bahal proti njemu, da je dvakrat streljal na nadvojvodo, tega mu pa Forkapić ni verjel.

Dragan Kalember, 16 let star gimnazijec, je pripadnik napredne stranke, o katere ciljih pa nima nobenega pojma. Čubrilović mu je pravil enkrat na izprehodu, da bo napadel prestolonaslednika in da ima eno bombo in revolver. Tega mu pa obtoženec ni verjel.

Obtoženec Mišić izjavi, da ni o napadu ničesar vedel.

Obtoženec kmet Jakov Milović prizna, da je prepeljal dva dijaka zarotnika čez Drino v Bosno. To je storil vsled tega, ker sta mu rekla, da imata svoje domače v Bosni. Taji, da bi Prinčipu nosil orožje in prinašal pisma od in k Veljku Čubriloviću, kar mu pa tadva odločno v obraz oporeketa.

Kmet Obran Milosević se čuti nekrivega. O napadu pravi, da nič ne ve. Pokazal je pot Miloviću in dvema dijakoma. Ker se je branil, sta pokazala dijaka na revolverje. Nosil je bombe, Milović pa revolverje.

Nato so bili še zaslišani kmet Blagoje Kerović in njegova sinova: Jovo in Mitar. Zatrjujejo, da niso krivi. Atentata deloma niso naznanili iz strahu pred maščevalci iz Srbije.

Dnevne novice.

— Pregled črnovojnikov mora biti po uradnem razglasu ogrske vlade končan do 29. t. m. Raportir, pri katerih bodo določili, kdo je za črnovojniško službo z orožjem sposoben ali ne, se bodo izvršili od 16. novembra do 31. decembra. Čas, ko se za orožje sposobni pozovejo v aktivno črnovojniško službo, se določijo pozneje; a že zdaj se razglašajo, da bodo pozvani pod orožje mlajši pred starejšimi letniki.

— Proces poslanca dr. Korošca. Cenzurirana dunajska »Reichspost« poroča pod zgorajšnjim naslovom. Iz Maribora se nam dne 17. t. m. poroča: »V Mariboru ob Dravi izhajajoča vsenemška »Deutsche Wacht« je nedavno objavila obvestilo, da je pobegnil slovenski poslanec dr. Korošec v Švico. Dr. Korošec je tožil radi razžaljenja časti. V današnji razpravi list ni mogel svoje trditve dokazati in je bil zato obsojen odgovorni urednik »Deutscher Wacht«.

— Umrla je v Velikih Laščah Neža Adamić roj. Pakiž, v starosti 85 let. Doma je iz Jurjevice pri Ribnici. N. v. m. p.

— Na severnem bojišču je bil ranjen g. Tomaž Šorli, c. kr. notar v Podgradu, poročnik 47. pešpolka v rezervi. Padel je asistent c. kr. kmet. kem. preizkovašča v Gorici g. Ludovik Buchta.

— Nesreča na železnici pri Lüttichu. — Nekaj Avstrijscev prizadetih. Iz Kolina na Nemškem je došla cenzurirana brzojavka g. poročnika Mühlbauerja, zeta g. A. Casagrande v Ajdovščini, da se je 16. t. m. pri Lüttichu zgodila

železniška nesreča, pri kateri je ostal mrtev stotnik Amann in je bilo ranjenih mnogo oficirjev in moštva 8. trdn. artil. bataljona iz Ajdovščine, kateri se je odlikoval s težkimi možnarji pri obstreljevanju trdnjav Lüttich, Namur, Maubeuge in Antwerpen. Kakor znano, je nemški cesar odlikoval bat. komandanta polkovnika Langerja in mnogo častnikov in podčastnikov, med njimi tudi častnika Mühlbauerja z železnim križem. Stotnik Amann je bil temeljito izobražen oficir in zelo priljubljen pri vojaki, kakor tudi pri civilistih.

— Vojaške dobave. Glasom naznanila c. kr. ministrstva za deželno brambo je potreba domobranske uprave glede vojaških dobavnih predmetov sedaj skoro popolnoma pokrita. Za eventualno posebno večjo potrebo pa je pri domobranski upravi dovolj že znanih in dobave zmognih firm prenotiranih. Bilo bi zategadelj odveč, potegovati se za nove dobave ter stavljati pismena in brzojavna vprašanja. Ker manjka za to potrebnega osebja, ministrstvo niti ne bi moglo odgovarjati na vprašanja in ponudbe.

— Junaške smrti so padli na bojišču stotnik 27. pešpolka A. Writzl, nadalje major Ivan Fink, 28. domobranski pešpolk. Rajnik je služboval več časa tudi v Gorici. Padel je tudi stotnik Emil pl. Römer, 47. pešpolka.

— V vojnem stanju se mora brezposojno ubogati. Pri postaji Kresnice je vozil te dni črnovojnik 18 letni Peter Mrak iz Prebačevega štev. 42., občina Hrastje, okraj Kranj. Rekel je da hoče iti v gostilno spit četrtinko vina. Službujoči častnik mu je to prepovedal. Fant se častniku ni pokoril. Zavozil je kljub prepovedi proti gostilni, nakar je častnik potegnil revolver in ustrelil proti fantu. Krogla je fanta zdelala v čreva, katera mu je razmesarila. Fant je včeraj v dež. bolnici umrl.

— Repatica, ki jo po nekaterih krajih sedaj vidijo je lepo-svetleča zvezda, spadajoča glede velikosti v četrto vrsto. Razvijala se bo, kakor pišejo astronomi, čedalje bolj in osobito ren se jej bo večal. Že sedaj, četudi se ni še dobro približala solncu in zemlji, jo vidimo na vedrem in jasnem nebu kot lepo svetlikajočo zvezdo-repatico. — Zvezdoslovci pišejo, da je bila repatica 2. oktobra t. l. zemlji najbližja, a da se bo 26. oktobra najbolj približala solncu. Zbog tega bo vedno svetlejša. — Zvezdoslovni učenjaki so preračunali, da se ta repatica približa zemlji do 235 950.000 kilometrov. Naše stare mamece pravijo, da je pač res, da nam repatica naznanja vojno. — Slučajno so sedaj zadel v tarčo.

— Pogreša se okrajnosodni predstojnik dr. Leopold Jerovšek, poročnik v rezervi 27. domobranskega pešpolka, 4. bataljon 17. kompanija, kateri je bil pri Premyslani 30. avgusta od strela zadet. Če je mrtev ali le ranjen, ni znano. Pojasnila prosi njegov svak dr. Kladova, sodni nadsvetnik v Kamniku, Gorenjsko.

Ljubljanske novice.

Iz Nadvojvoda Franc Salvador se je danes ob pol 12. uri dopoldne pripejal v Ljubljano ter je tekom dneva inspiciral tukajšnje bolnice Rdečega križa. S kolodvora se je peljal v belgijsko vojašnico; od tu ob pol 2. uri k deželni vladi, nato v Leonišče, v Franc Jožefov azil. Okolu 5. ure popoldne se je nadvojvoda pripejal v Ljudski Dom, nakar se je peljal v hotel Union.

Iz Za milosrdna darila, katera so bila podarjena za na bojnem polju se nahajajoče vojake c. kr. domobranskega pešpolka štev. 27 izreka podpisani v svojem kakor v imenu vseh obdarovanih hrabrih vojščakov najpristršeje zahvalo. — Pl. Socher Rudolf s. r., major, poveljnik nadomestnega bataljona c. kr. domobranskega pešpolka štev. 27.

Iz Major Julius Tambornino pri pešpolku št. 16. je na svojih težkih ranah, ki jih je dobil na južnem bojišču, dne 14. t. m. umrl v garnizijski bolnišnici v Budimpešti. Rajnik je bil rojen Ljublančan.

Iz Obč. svetnik g. Anton Rojina, se je na južnem bojišču zadnje dni jako odlikoval. Boril se je med drugim tudi z nekim srbskim komitadžijem, kateri ga je napadel. Poročila soglašajo o izrednem junaštvu našega vrliga somišljenika.

Iz Redek vojaški slučaj. Iz Ajdovščine nam pišejo z dne 12. t. m.: Splošno priljubljen in tudi v Ljubljani dobro znani gosp. Franjo Staut, sedaj pri vojaki (14. črnovoj. pohodni bataljon, 3. stotnija), se je 11. t. m. slovesno poročil z gospo Marijo Bitenc iz Postojne. Poroki je prisostvovala cela stotnija. Za priči sta bila gospoda nadporočnik Buzič in poročnik dr. Celestina ter četovodja gosp. Franjo Krajc.

Razen gosp. Stauta služijo tačas pri vojaki še trije njegovi bratje in en brat njegove gospe soproge.

Iz Dologo časa pogrešani se je javil. Stavec g. Trček, o katerem dolgo časa ni bilo nobene vesti in se je mnogo govorilo, da je padel, je te dni pisal soprogi iz ruskega vojnega ujetništva. Tudi ta slučaj kaže, da se z vprašanji po listi o pogrešanih nič ne doseže in da je treba mirno potrpeti in počakati.

Iz Vrli prostovoljec. Iz Gorice nam pišejo: Pred dobrim tednom je stopil v prostovoljsko c. in kr. kolesarsko stotnijo Ljublančan dijak Friderik Jančič. 16. t. m. je bil pa Jankole že imenovan za poddesetnika in poveljnika 4. voja II. stotnije. Jankole z veliko vmeno opravlja svojo službo; posebno se je pa izkazal 14. t. m., ko je na lastno roko vodil 45 prostovoljcev kolesarjev na pomoč k ognju v trški ladjedelnici. Jankole je tudi preskrbel, da je dne 7. t. m. zvečer vojaška godba spremljala iz Šiške na državni kolodvor četo 12 kolesarskih prostovoljcev, ki jih je vodil v Gorico.

Neutrlnost Italije.

Poročevalec »Timesa« v Benetkah poroča svojemu listu, da Italija ne namerava opustiti svoje nevtlnosti.

PREPOVEDANA PREDAVANJA BELGIJSKEGA POSLANCA V ITALIJI.

Rim, 19. oktobra. Italijanska vlada je prepovedala belgijskemu poslancu L'Orandsu Nemcem sovražna predavanja.

Pogreb laškega zunanega ministra.

Rim. Pogreb markiza San Giuliana je bil kljub velikemu naliu dežja veličasten. Sprevod se je začel pomekati ob pol 11. uri. Spredej je šla godba, razne čete z zastavami in duhovščina; nato mrliški voz s 6 konji. Na krsti je bil venec, ki ga je daroval laški kralj. Ob vozu so šli najvišji laški dostojanstveniki, med njimi: podtajnik zunanega ministrstva Borsarelli, ministrski predsednik Salandra itd. Za krsto so šli uradniki in ostali zastopniki oblasti. Truplo se je blagoslovilo v cerkvi: Santa Maria degli Angeli. Špilir so delale čete. Na kolodvoru se je sprevoz razšel. Truplo so peljali popoldne z vlakom v Katanijo.

Načrt novega ital. vojnega ministra.

Rim, 19. oktobra. Edini načrt novega ministra Zuppelija obstoji v tem, da v kolikor mogoče kratkem času pripravi italijansko armado, da bo lahko vsak čas stopila v boj.

Zastopnik nemškega cesarja pri pogrebu v Bukarešti.

Bukarešt. Kot zastopnik nemškega cesarja se je pogrebnih slavnostij v Bukarešti udeležil princ Wedel, ki se je v Bukarešti pripeljal s posebnim vlakom. Na kolodvoru je kneza pozdravil generalni tajnik zunanega ministrstva. Dne 15. oktobra ob 3. uri popoldne je odposlanec nemškega cesarja bil sprejet v posebni avdijenci. Knez Wedel je izročil novemu romunskemu kralju lastnoročno pismo nemškega cesarja.

Neednost med srbskimi in ruskimi častniki.

Sofija. Poveljnik v Srbiji se nahajajočih ruskih čet princ Arzen Karajorgjević, je radi neednosti, ki se je pojavila med ruskimi in srbskimi častniki, zapustil Srbijo ter se podal na Kavkaz.

Proti rusofilskemu ruvanju v Bolgarski.

Sofija, 18. oktobra. (Kor. ur.) Narodna liga je pri vladi protestirala proti temu, da razvija sveta sinoda po svojih organih med ljudstvom agitacijo v prid Rusiji, o čemur duhovščina zlorablja svoj duhovni poklic.

Boji med Angleži in egiptovskimi četami.

Carigrad, 19. oktobra. Angleži so izkušali v Kairu razorožiti egiptovske čete, ki so se temu uprle, nakar se je razvil prvi boj. Na obeh straneh je padlo 150 vojakov. Tudi v Aleksandriji so bili podobni boji. Zaenkrat so Angleži četa pustili orožje.

Desertacija indijskih vojakov. — Kuga.

Carigrad, 19. oktobra. Med importiranimi indijskimi vojaki se zelo množe dezertacije. Samo na en dan so obesili 30 vojaških beguncev. Med indijci divja kuga.

Mine potopile dva angleška parnika?

London, 19. oktobra. (Kor. ur.) Listi poročajo iz Aberdena, da sta najbrže ponesrečila dva parnika, ki sta odstranjevala mine. Od obeh parnikov ni nobenih poročil za od 1. oktobra. Posadka šteje 21 mož.

Angleži potopili štiri nemške torpedovke.

Berolin, 19. oktobra. (Kor. urad.) Uradno. Dne 17. oktobra popoldne so se zapletli naši torpedni čolni S 115, S 117, S 118 in S 119 nedaleč od nizozemskega obrežja v boj z angleško križarko »Undaunted« in s štirimi angleškimi rušilci. Po uradnih angleških poročilih so bili potopljeni 4 nemški torpedni čolni; od posadke so izkrcali na Angleškem 31 mož.

Namestnik načelnika admiralnega štaba: Behncke.

Portugalska navdušena za vojno.

Bordeaux, 16. oktobra. (Kor. urad.) Preko Rima se poroča: Zvečer je prišla iz Lizbone poluradna brzovjavka, ki pravi: Anglija zahteva pomoč portugalske armade v vojni. Brzovjavka dostavlja, da je portugalska vlada baje pritrdila in sklicala izredno zasedanje parlamenta, ki bo dovolil, da se Portugalska udeleži vojne. V Lizboni in po drugih portugalskih mestih je ta vest povzročila veliko navdušenje.

Ministrski predsednik se je dogovarjal z voditelji političnih strank. Sedanje ministrstvo se izpopolni z načelniki raznih političnih strank in se preosnuje v odbor za obrambo naroda.

BIVŠI PORTUGALSKI KRALJ MANUEL PRI GREYU.

London, 17. oktobra. (Kor. ur.) Reuter javlja preko Berolina: Bivši portugalski kralj Manuel je obiskal državnega tajnika za zunanje stvari, Sir Edvarda Greya. V zvezi s tem je zanimivo izvedeti, da se nahaja bivši portugalski poslanik marki Soveral pri kralju v Sandringhamu.

Pogibelj križarke Hawke.

Kodanj, 19. oktobra. (Kor. ur.) O potopu križarke »Hawke« poroča »Politiken« iz Londona sledeče: Križarki »Hawke« in »Theseus« sta stražili v Severnem morju, ko sta opazili dva nemška podmorska čolna »Theseus« je ušel prvemu napadu le s hitrim manevrom in se je najhitreje odstranil. Križarka »Hawke« je bila zadeta sredi ladje. En nemški podmorski čoln je bil močno poškodovan. Razpoloženje v Londonu je skrajno pobito.

London, 19. oktobra. (Kor. urad.) V Aberdeen došli rešeni mornarji potopljene križarice Hawke pripovedujejo, da je bila ladja zadeta v sredino tik pred strojem, nakar je nastala huda eksplozija. Ladja se je takoj zvrnila na stran in se v petih minutah potopila. Rešeni mornarji so bili pet ur na morju, preden jih je rešila norveška »Modesta«.

London, 19. oktobra. (Kor. urad.) Uradno se poroča, da so z nekim brodom rešili še 1 poročnika in 20 mož posadke potopljene križarice Hawke.

Trojni sporazum proti Turčiji.

Berolinski listi so poročali 17. t. m., da je Rusija zopet nastopila pri Visoki Porti, da izsili otvoritev Dardanel. Odgovor Porte ni znan; a ne dvomi se, da bo vztrajala Porta na svojem stališču.

Prekinjene diplomatske zveze med Rusijo in Turčijo.

Berolinski listi poročajo iz Carigrada, da je že večina osebja ruskega poslanstva zapustila Carigrad. Pomorje je blokirano.

Napelost med Turčijo in Grško.

Turška vlada je pozvala grškega patriarha v Carigradu, naj mesto v najkrajšem času zapusti, ker bi ga sicer turška vlada iztirala.

Angleško-ruski nameravani skupni napad na Dardanele.

Carigrad, 19. oktobra. (Kor. ur.) Povodom razkritij lista »Norddeutsche Allg. Zeitung« o tajni angleško-ruski pogodbi glede na eventuelen skupen napad na Dardanele in na Bospor objavlja »Ikdam« uvodnik, ki naglašja, koliko tajnih stvari da je evropska vojska razkrila iz načrtov trojnega sporazuma proti Turčiji. »Ikdam« poda zgodovinski pregled o dardanelskem vprašanju v zadnjih dveh stoletjih in se čudi, ker je zapustila Anglija svojo staro

politiko, ki je nasprotovala otvoritvi Dardanel Rusiji. List si ne more pojasniti, kako da je mogla Anglija ob taki pogodbi po izbruhu evropske vojske Turčiji zagotavljati, da ostane Turčija nedotaknjena. Odkritje resnice dokazuje, kako prav da je Turčija storila, ker je ukrenila potrebno, ko je izbruhnila vojska.

Mohamedanski upor v Indiji.

Carigrad, 18. oktobra. (Kor. urad.) Listi poročajo iz avtentičnih virov, da so se mohamedanci v Somaliju uprli in pod vodstvom dveh šekov napadli mesto Berbera, glavni kraj v naselbini. Vjeli so vse angleške častnike v berberski garniziji in mesto zasedli. Dalje poročajo isti listi, da je neki nemški križar bombardiral železnisko progo Džibuti—Addis—Abea, ki jo grade Francozi. Proga je porušena; poškodovana so tudi selišča francoske naselbine. »Taawir-i-Efikar« poroča, da so Angleži v zadnjih dneh odstavili 120 egiptovskih uradnikov in odstranili iz armadne zveze 200 egiptovskih častnikov. Sodi se, da so Angleži to ukrenili zato, da rešijo svoj položaj v Egiptu. — Listi ponatiskujejo poročilo oficijoznega afganistanskega glasila »Sara Djulahbar«, da so se uprli rodovi Mehmed Hafiza, ker so le-tega Angleži zaprli. Mehmed Hafiz je bil indijski častnik in brat bopalske kneginje Begum, ki je ena najmočnejših mohamedanskih kneginj v Indiji. Angleški generalni guverner je obljubil, da bo Mehmed Hafiza spustil na svobodo. Uporni džibburski rodovi hujskajo Indijce k uporu.

Angleško brodovje v bližini Henkonga občutno poškodovano.

Berolin, 18. oktobra. Berolinski protestantski misijon je dobil od svojega zastopnika v Čingtavu poročilo, datirano s 15. avgustom, v katerem se glasi: »Pričakujemo ladje »Scharnhorst«, ki je s svojimi tovaršicami v bližini Henkonga občutno poškodovala angleško brodovje.

Prvi spopad angleških čet z burškimi vstaši.

London, 16. oktobra. (Kor. ur.) Reuter javlja iz Kapstadta z dne 15. t. m.: Polkovnik Brits poroča, da so se njegove patrulje pri Ratraiu bojevale z oddelkom čet polkovnika Maritza in da so vjele 70 mož. To da je bil prvi spopad vladnih čet z burškimi vstaši.

Nemci zaplenili pet angleških parnikov.

London, 18. oktobra. V mornariških krogih se boje, da so nemške križarice zaplenile angleške parnike »Indrahi«, »Maglebranh«, »Higllandhopen«, »Corisch-city« in »Südatlantik«.

Zaplenjen nizozemski parnik.

Marseille (čez Berolin), 19. oktobra. (Kor. urad.) Nek francoski torpedni čoln je pripeljal zaplenjeni nizozemski tovorni parnik »Königin Emma«, ki je bil s tovorom na poti iz Battavije v Hamburg.

Angleži zaplenili švedski parnik.

Göteborg, 19. oktobra. (Kor. urad.) »Handelstidende« poroča, da so zaplenili Angleži švedski parnik »Beta«, ki je vozil petrolej. Angleži so prepeljali parnik na Orkney otoke.

Polresi na Grškem.

V Thebenu porušeni več sto hiš. — Zemlja se je cel dan tresla.

Atene, 19. oktobra. (Kor. urad.) »Agence d'Athenes« poroča dne 17. t. m.: Dne 17. t. m. so čutili na celem Grškem zopet močne potresne sunke. Ognjišče potresu je bilo v Thebenu, kjer se je podrlo več sto hiš in kjer je bilo veliko oseb ranjenih. Prebivalstvo je bežalo na polje. Prebivalstvo prosi vlado za šotore. Tudi v Chalkisu je napravil potres veliko škode; v Atenah je veliko hiš razpočenih. Potresni sunki so se ponavljali cel dan. Notranji in železniški minister sta odpotovala v pokrajino, ki jih je zadela katastrofa.

V Pireju se podrlo več hiš. — Kappareli in Pyrr uničena. — Atalanti močno poškodovan. — 20 potresnih sunkov.

Atene, 19. oktobra. (Kor. ur.) »Agence d'Athenes« poroča 17. t. m. ob 8. uri zvečer: Zemeljska plast se še vedno trese. Prvi potres so začutili v Atenah. Zemlja se je tresla 20 sekund. V Thebenu je trajal prvi sunek 25 minut. Spremljalo ga je močno podzemsko bobnenje. Vlada je že odposlala prebivalstvu šotore in živež. V Thebenu so vse

hiše nevarno poškodovane. Porušena sta kraja Kappareli pri Thebenu in Pyrr. Ranjencev ni veliko. Hudo je vsled potresa trpel tudi kraj Atalanti. Vsa železniška poslopja železnice Laricisa—Sune so močno poškodovana. Največ je trpela provinca Beotija. Do 4 ure popoldne se je stresla zemlja dvajsetkrat. Potres so čutili tudi na Peloponezu, na Cykladih, na Jonskih otokih in na Evbeji.

Kolera.

Dunaj, 19. oktobra. (Kor. urad.) Sanitetni oddelek notranjega ministrstva poroča: Bakteriološko se je doglaval po en slučaj azijske kolere v Orlavu (Šlezija) in v Nimbргу (Česko). V Grebosu (Galicija) je obolelo na kolero 38 vojakov.

NAVODILA PROTI KOLERI.

Dunaj, 17. oktobra. (Kor. urad.) C. kr. notranje ministrstvo je z razpisom z dne 12. oktobra t. l. izdalo navodila v boju proti kolero ter priporočilo deželnim oblastvom, da poskrbe za razširjenje teh navodil med prebivalstvom, zlasti tudi po dnevnikih in strokovnih listih. Razun tega se deželnim oblastvom priporoča, da pridobijo zdravnike, duhovščino in učitelstvo kot pomočnike za razširjenje teh navodil in za boj proti kolero sploh.

Zahvala.

3008

Za vse dokaze sočutja povodom težke izgube našega preljubljenega očeta, oziroma starega očeta, soproga in tasta

Matije Švigelja

posestnika v Borovnici št. 88

izrekamo vsem in vsakomur posebej najtoplejšo zahvalo. Ta velja posebno tistim, ki so mnogoštevilno od blizu in daleč prišli spremiti dragega rajnika na zadnji poti k večnemu počitku.

V Borovnici, 17. oktobra 1914.

Zalujoči ostali.

Izurnjena stenografinja-strojepiska,

obeh deželnih jezikov zmožna se takoj sprejme. Ponudbe na upravo lista pod »Stenografinja«.

Zahvala.

3011

Globoko ganjena po mnogih dokazih sočutja in po lepih cvetkah, ki so bile naklonjene najinemu nepozabnemu ljubljencu, izrekava vsem, ki so nama v teh težkih dnevih stali ob strani, najiskrenejšo zahvalo.

Posebno toplo se zahvaljujemo visokocenjenemu ravnateljstvu I. c. kr. državne gimnazije, gospodom profesorjem in sošolcem našega »ubogega

SERGEJA

ki so mu še v smrti izkazali svojo ljubezen in zvestobo.

V Ljubljani, 19. oktobra 1914.

Rosy in dr. Demeter vitez Bleiweis-Trsteniški.

Perilo

Dr. Gustav Jägerov voleno perilo Telra-perilo

Izvršitev oprem za neveste

Perilo za otroke v zalogi

Ustanovljeno leta 1870.

PERILO

za gospode, dame in otroke lastnega izdelka

ki je radi izvrstnega kroja, točnega dela in nizke cene daleč znano, priporoča

C. J. HAMANN

založnik perila ces. in kralj. Visokostij, častniških uniform. zavodov, inštitutov, samostanov itd.

LJUBLJANA

Perilo po meri se najhitreje izvrši

Istotam prva kranjska

pralnica in likalnica

perila za gospode

Motorni obrat

Najskrbneje varovanje perila. Najnovejši stroji.

Perilo se po načinu prve dunajske pralnice in likalnice brez madežev kot novo lika in vse do srede vsakega tedna vposlano perilo do sobote istega tedna izvrši.

Znano najpoštenejša postrežba.

Postojno perje, puh, kapok

Kopalno perilo Dr. Lahmanovo zdravstveno perilo

Prostovoljno in v zalogi

KNJIŽEVNOST.

Kraljica sv. rožnega venca v Pompejski dolini je naslov knjižice, ki je izšla na 48 straneh, z mnogimi zgledi in čudeži in vsemi potrebnimi molitvami v čast Kraljici sv. rožnega venca. Knjižica, ki ima namen to posebno pobožnost pospeševati in gojiti je vredna, da se splošno razširi. Dobi se za zelo nizko ceno 20 vin. v **Katoliški bukvarni v Ljubljani**.

Molitvenik za vojake, pod naslovom »Slovenskim fantom za slovo na pot v cesarsko službo«. Spisal Jernej Hafner, kaplan. Starši skrbite da dobe Vaši sinovi, ki so odšli v vojno službo ta molitvenik! Dajte jim molitvenik in dali jim bote najboljšega spremljevalca, ki jim bo poklical v spomin Vaše zlate nauke in jih varoval, da ne zaidejo v tujini na napačno pota. Pa tudi tolažil jih bo in jim pomagal, da bodo vdano in zaslužno vstrajali v naporih in nevarnostih vojaškega življenja. — Cena obširnemu molitveniku je nizka; znaša samo K 1.20 za vezan izvod z rdečo obrezo, K 2.20 vezan v šagrin in K 3.20 v najfinejšo vezavo.

— **Kanon-table** v mali obliki z velikim tiskom, po kakršnih se je neprenehoma popraševalo, so izšle v založbi »Katoliške Bukvarne«. Tisk je izredno jasen in razločen; pri vsem tem pa znaša velikost srednje table samo 21×28 cm. Cena garnituri znaša 1 K 20 vin., pod celuidom pa 8 K 50 vin.

KATOLIŠKA BUKVARNA
v Ljubljani.

Več dobro izurjenih

čevljarskih pomočnikov

se takoj sprejme na stalno delo in sicer za boljše, težke in mešane dela pri **IVANU KOS**, čevljarski mojster, Zagorje ob Savi 115. 2925

Sprejme enega

2997

mesarskega pomočnika

Ivan Zrimec, mesar, Bled, Gorenjsko.

OKLIC.

Pripadnike c. in kr. pešpolka št. 17

tvrdka Reusz Mor & sin, Arad

(na Ogrskem) vljudno prosi, da jej sporoče, kar vedo o enoletnem prostovoljcu korporalu **Josipu Racz** 2 stotnija. V galiških bojih je bil baže ranjen in se pogreša že šest tednov. 2968

Ceno

2976

mleko, smetana

itd. oddaja v veliki množini

Centralna mlekarina, Skofja Loka.

Št. 19.246.

Razglas.

V smislu § 53 občinskega reda za deželno stolno mesto Ljubljana daje podpisani mestni magistrat javno na znanje, da so **računski sklepi za l. 1913** in sicer:

1. mestnega zaklada;
2. ubožnega zaklada;
3. zaklada meščanske imovine;
4. ustanovnega zaklada;
5. mestnega loterijskega posojila;
6. mestnega vodovoda;
7. mestne klavnice in
8. mestne elektrarne

dogotovljeni, ter bodo 14 dni, to je **od 19. oktobra do 2. novembra** letos v prostorih mestnega knjigovodstva razgrnjeni občanom na vpogled, da zamore navesti vsakdo svoje opazke v njih.

O pravočasno vloženi ugovorih bode razsojal občinski svet.

Mestni magistrat ljubljanski

dne 14. oktobra 1914.

3007

Izgotovljene obleke, suknje, pelerine

za moške in dečke ter lepe in jako okusno izgotovljene iz pliša ali sukna vrhne

jopice in plašče za ženske in deklice

v zalogi po stalno najnižji ceni v manufakturi in konfekcijski trgovini

Pri Škofu

Ljubljana, Pred Škofijo št. 3
Medarske ulice

Ceniki na zahtevo brezplačno.

2999

BENCIN

davka prost in obdavčen se dobiva pri tvrdki

Mihael Kastner, Ljubljana

Razglas.

C. kr. tobačna tovarna v Ljubljani razpisuje za dobavo mehkih desek, obrocev in pragov za čas od 1. januarja 1915 do 30. junija 1916, na dan 2. novembra 1914 konkurenčno razpravo.

Ponudbe za to dobavo se morajo najkasneje do 12. ure dopoldne omenjenega dne c. kr. tobačne tovarne uposlati. Popolna vsebina razglašja, kateri se tuuradno lahko upogleda, se nahaja v uradni „Laibacher Zeitung“.

C. kr. tobačna tovarna v Ljubljani,

dne 15. oktobra 1914.

3002

KUC

zdravniško priporočeno kritvoreče vino daje moč in zdravje.

Vzorec 4 steklenice 5 kg franko po pošt-nem povzetju K 4.80. Edina zaloga

Br. Novaković

veletrgovina vina, vermoutha, Marsale, Malage, konjaka, žganja itd.

Ljubljana.

2631

Učiteljica klavirja

prevzame še nekaj ur. Gre tudi na dom. Po-učuje se po moderni metodi. Naslov v uprav „Slovenca“ pod št. 3004.

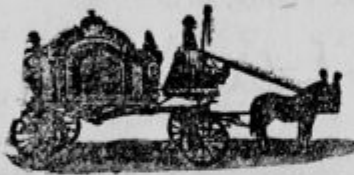
Trgovina mešane stroke

nad 20 let obstoječa, blizu farne cerkve, na Spodnjem Štajerskem, pol ure od železniške postaje, s 50—60 tisoč letnega prometa, se z **novembrom** ali **decembrom** pod zelo ugodnimi pogoji odda. Potrebne gotovine 10—15 tisoč kron. — Ponudbe na upravništvo „Slovenca“ pod: „ugodna prilika 2950“. 2950

Prvi slov. pogrebni zavod v Ljubljani

Prešernova ulica št. 44

prireja

pogrebe

v Ljubljani in na deželi, od najpreprostejše do najelegantnejše vrste, v odprtih kakor tudi s kristalom zaprtih vozovih. — Ima bogato zalogo

vseh potrebščin za mrliče

kakor: kovinaste in lepo okrašene lesene krste, čevlje, vence, umetne cvetlice, kovine, porcelana in perl.

Zahteva naj vsakdo o potrebi cenik in prepričal se bo, da so cene znatno nižje kakor drugod. — Ceniki so franko in zastoj na razpolago.

Posebno se tudi priporoča onim sorodnikom na deželi, ki imajo svojce v deželni bolnici. Te pogrebe oskrbuje po izredno nizkih cenah. — Za slučaj potrebe se vljudno priporoča

Josip Turk.

2816